

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 958/2015
18.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног И.Т., због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног И.Т., адв. И.Н., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врбасу К 175/15 од 29.06.2015. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 34/15 од 07.09.2015. године, у седници већа одржаној дана 18.11.2015. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног И.Т., адв. И.Н., па се **УКИДАЈУ** пресуде Основног суда у Врбасу К 175/15 од 29.06.2015. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 34/15 од 07.09.2015. године, и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу К 175/15 од 29.06.2015. године, окривљени И.Т. оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од два месеца у коју казну се има урачунати и време проведено у притвору од 31.05.2015. године до 29.06.2015. године.

На основу члана 262. став 1. ЗКП окривљени је обавезан да суду накнади трошкове кривичног поступка у износу од 5.690,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 34/15 од 07.09.2015. године, усвојена је жалба ОЈТ у Врбасу и преиначена пресуда Основног суда у Врбасу К 175/15 од 29.06.2015. године у погледу одлуке о кривичној санкцији тако што је Виши суд у Сомбору окривљеног И.Т. осудио на казну затвора у трајању од шест месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору од 31.05.2015. године до

29.06.2015. године, док је жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног И.Т., адв. И.Н., поднео је захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од кривичне одговорности или пак исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Бранилац окривљеног И.Т., у захтеву за заштиту законитости указује да су побијане превноснажне пресуде засноване на доказу на коме се не може заснивати судска одлука и то на исказима сведока – службених лица органа унутрашњих послова Н.Т. и Г.Д., па су исте донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а коју повреду другостепени суд није отклонио, већ је жалбу браниоца окривљеног одбио као неосновану.

Изнети наводи у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног су по налажењу Врховног касационог суда основани.

Одредбом члана 16. став 1. ЗКП, прописано је да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања, у супротности са уставом, ЗКП, другим законом или опште прихваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа.

Одредбом члана 288. став 2. ЗКП предвиђено је да приликом поступања, полиција не може грађане саслушавати у својству окривљеног, односно испитати у својству сведока или вештака, осим у случају из члана 289. овог законика.

Из списка предмета произилази да се побијане пресуде, поред осталих доказа заснивају и на исказима сведока Н.Т. и Г.Д., полицијских службеника, који нису имали непосредна сазнања о догађају, већ су сведочили о ономе што им је оштећена Д.Т. и сведок Р.Т. испричали, а што и првостепени суд наводи у образложењу првостепене пресуде, страна 4 трећи и четврти пасус као и другостепени суд на страни 3 други пасус.

Из наведеног произилази да се правноснажне пресуде у конкретној кривичној ствари заснивају на исказима сведока Н.Т. и Г.Д. као службених лица органа унутрашњих послова о ономе што су им неки од грађана, касније сведоци испричали. Ради се о сведоцима Д.Т. и Р.Т., а који су на главном претресу користили своје законско право да ускрате сведочење, у смислу члана 94. ЗКП па се записници о њиховом ранијем испитивању морају издвојити сходно одредби члана 407. став 1. тачка 1) у вези чл. 94. став 1. ЗКП.

По налажењу Врховног касационог суда искази сведока – полицијских службеника су посредно незаконити докази јер садрже податке добијене од грађана у односу на чињенице о којима су ти исти грађани одлучили да ускрате сведочење, користећи се својим законским правом а сама обавештења добијена од грађана у смислу члана 288. став 2. ЗКП не могу бити доказ у кривичном поступку, сходно одредби члана 237. став 1. и 3. ЗКП нити се на таквим исказима може заснивати судска одлука, у смислу члана 16. став 1. ЗКП.

Како је осуђујућа пресуда углавном и заснована на тим доказима – исказима полицијских службеника, то су основани наводи захтева да је побијаним правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

У поновном поступку првостепени суд ће поступити у складу са одредбама ЗКП у погледу наведених доказа и након поновне оцене изведених доказа донети закониту пресуду.

Са изнетих разлога, а на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.